

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2017 m. rugsėjo 18 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2013/0304 (COD)

10537/17
ADD 1

CORDROGUE 86
DROIPEN 91
JAI 624
SAN 265
CODEC 1103

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMO PROJEKTAS

Dalykas: Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija siekiant priimti EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVĄ, kuria, siekiant į termino „narkotikas“ apibrėžtį įtraukti naujų psichoaktyviųjų medžiagų, iš dalies keičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/757/TVR ir kuria panaikinamas Tarybos sprendimas 2005/387/TVR

– *Tarybos motyvų pareiškimo projektas*

I. IVADAS

2013 m. rugsėjo 17 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Direktyvos, kuria iš dalies keičiamas Pamatinis sprendimas 2004/757/TVR (toliau – siūloma NPM direktyva), ir pasiūlymą dėl Reglamento dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų (toliau – siūlomas NPM reglamentas).

2014 m. sausio 21 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė nuomonę dėl siūlomos NPM direktyvos ir siūlomo NPM reglamento.

2014 m. balandžio 17 d. vykusiame plenariniame posėdyje Europos Parlamentas per pirmąjį svarstymą priėmė poziciją dėl siūlomos NPM direktyvos ir siūlomo NPM reglamento.

2015 m. gegužės 27 d. Nuolatinių atstovų komitetas nusprendė, kad diskusijose dėl siūlomo NPM reglamento nuo šiol kaip teisiniu pagrindu turėtų būti remiamasi ne SESV 114 straipsniu (susijusiu su vidaus rinkos veikimo gerinimu), o nauju teisiniu pagrindu – SESV 83 straipsnio 1 dalimi (susijusia su baudžiamąja teise).

2016 m. balandžio 6 d. įvyko antroji Nuolatinių atstovų komiteto diskusija, kurioje buvo pakartota, kad teisinis pagrindas keičiamas į SESV 83 straipsnį ir nuostatos pateikiamos direktyvos forma, o Komisijos buvo paprašyta pateikti pasiūlymą dėl Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro (ENNSC) steigimo reglamento dalinio pakeitimo, įtraukiant į šį reglamentą nuostatas dėl ankstyvojo perspėjimo sistemos ir rizikos analizės bei vertinimo.

2016 m. rugpjūčio 30 d. Komisija pateikė tokį pasiūlymą dėl Reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas reglamentas dėl ENNSC; jį Narkotikų horizontalioji darbo grupė toliau nagrinėjo 2016 m. rugsėjo 7 d., 2016 m. rugsėjo 21–22 d., 2016 m. spalio 11–13 d. ir 2016 m. lapkričio 9 d. posėdžiuose.

2016 m. gruodžio 8–9 d. TVR taryba priėmė dok. 14810/1/16 REV 1 ir 14809/1/16 REV 1 išdėstytą bendrą požiūrį dėl siūlomos NPM direktyvos ir siūlomo NPM reglamento.

Kartu Taryba suteikė įgaliojimus pirmininkaujančiai valstybei narei pradėti derybas su Europos Parlamentu siekiant susitarti dėl siūlomos NPM direktyvos ir siūlomo NPM reglamento.

Pirmininkaujant Maltai buvo surengti trys trišalio dialogo susitikimai. 2017 m. gegužės 29 d. pasiektas galutinis kompromisas, o 2017 m. gegužės 31 d. siūlomos NPM direktyvos ir siūlomo NPM reglamento tekstai, parengti po tarpinstitucinių derybų ir išdėstyti dok. 9567/17 ir 9566/17, buvo pateikti Nuolatinių atstovų komitetui.

2017 m. birželio 8 d. Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų (LIBE) komitetas balsavo dėl siūlomos NPM direktyvos ir siūlomo NPM reglamento teksto, parengto po tarpinstitucinių derybų, ir jį patvirtino. LIBE komiteto pirmininkas Claude'as MORAESAS nusiuntė Nuolatinių atstovų komiteto pirmininkui laišką dėl siūlomos NPM direktyvos, kuriame nurodyta, kad jeigu šis tekstas bus oficialiai perduotas Europos Parlamentui kaip Tarybos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija dėl šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, jis rekomenduos LIBE komiteto nariams, o paskui plenarinio posėdžio dalyviams per antrąjį svarstymą Parlamente be pakeitimų priimti Tarybos per pirmąjį svarstymą priimtą poziciją, atsižvelgiant į tai, kad teksto redakciją turi patvirtinti abiejų institucijų teisininkai lingvistai.

2017 m. birželio 20 d. Bendrųjų reikalų taryba pasiekė politinį susitarimą dėl siūlomos NPM direktyvos. Vėliau siūlomos NPM direktyvos ir siūlomo NPM reglamento tekstą peržiūrėjo teisininkai lingvistai.

II. TIKSLAS

Sąjungoje vis dažniau atsiranda naujų psichoaktyviųjų medžiagų, kurių poveikis panašus į JT konvencijose nurodytų medžiagų poveikį, ir jos sparčiai plinta. Tam tikros naujos psichoaktyviosios medžiagos kelia didelę riziką visuomenės sveikatai arba riziką visuomenės sveikatai ir socialinę riziką. Siūlomos NPM direktyvos ir siūlomo NPM reglamento tikslas – tokių naujų psichoaktyviųjų medžiagų problemą spręsti ES lygmeniu greičiau ir efektyviau nei pagal dabartinę sistemą, nustatytą Tarybos sprendimu 2005/387/TVR.

III. PER PIRMAJĄ SVARSTYMĄ PRIIMTOS TARYBOS POZICIJOS ANALIZĖ

Kad būtų pasiektas susitarimas, teko išsamiai diskutuoti dėl kelių siūlomos NPM direktyvos ir siūlomo NPM reglamento elementų: dėl deleguotųjų / įgyvendinimo aktų naudojimo siekiant į termino „narkotikas“ apibrėžtį įtraukti pavojingiausias naujas psichoaktyvias medžiagas, dėl nacionalinių priemonių įgyvendinimo termino ir dėl kriterijų, kuriais remiantis pradedama rengti rizikos įvertinimo ataskaita.

Deleguotieji aktai

Itin svarbus klausimas vedant tarpinstitucines derybas buvo tai, ar naujos psichoaktyviosios medžiagos turėtų būti įtrauktos į termino „narkotikas“ apibrėžtį deleguotaisiais aktais, ar įgyvendinimo aktais. Taryba laikėsi nuomonės, kad įgyvendinimo aktai yra geriausia priemonė siekiant tokio tikslo, o Parlamentas nurodė, kad šis klausimas yra glaudžiai susijęs su piliečių sveikata ir todėl nėra tinkama į tokių sprendimų priėmimo procesą neįtraukti Parlamento. Parlamentas pageidavo dalyvauti priimant sprendimus dėl naujų psichoaktyviųjų medžiagų įtraukimo į termino „narkotikas“ apibrėžtį. Po ilgų diskusijų tarpinstitucinėse derybose Taryba sutiko pritarti tam, kad naujos psichoaktyviosios medžiagos būtų įtrauktos į termino „narkotikas“ apibrėžtį deleguotaisiais aktais, su sąlyga, kad Tarybos pasiūlyti esminiai pakeitimai būtų įtraukti į NPM teisės aktus.

Nacionalinių priemonių įgyvendinimo terminas

Palyginti su pirminiu Komisijos pasiūlymu, Taryba pasiūlė nacionalinių priemonių, kuriomis uždraudžiama konkreti nauja psichoaktyvioji medžiaga, įgyvendinimo laikotarpį po to, kai priimamas deleguotasis aktas siekiant naują psichoaktyviąją medžiagą įtraukti į termino „narkotikas“ apibrėžtį, sutrumpinti nuo vieno metų iki šešių mėnesių. Parlamentas paragino dar labiau sutrumpinti šį terminą – iki trijų mėnesių. Po derybų Parlamentas sutiko pritarti šešių mėnesių nacionalinių priemonių įgyvendinimo terminui, siekiant užtikrinti, kad visos valstybės narės turėtų tam pakankamai laiko, nes teisinės sistemos skiriasi.

Lygis, kurį pasiekus pradedama rengti rizikos įvertinimo ataskaita

Parlamentas teigė, kad Tarybos numatytas lygis, kurį pasiekus pradedama rengti rizikos įvertinimo ataskaita, paskelbus bendrą ataskaitą dėl naujos psichoaktyviosios medžiagos, yra per aukštas („jeigu pradinėje ataskaitoje esama informacijos, leidžiančios manyti, kad ši medžiaga gali kelti didele riziką visuomenės sveikatai arba riziką visuomenės sveikatai ir socialinę riziką“). Po diskusijų šiuo klausimu Parlamentas sutiko pritarti numatytam lygiui, atsižvelgdamas į tai, kad juo nurodoma tik didelės rizikos galimybė / požymis, o ne nustatyta rizika, ir kad šis lygis turi būti susietas su numatytais kriterijais, pagal kuriuos naujos psichoaktyviosios medžiagos įtraukiamos į termino „narkotikas“ apibrėžtį (jais numatoma, kad norint tai padaryti šios medžiagos turi kelti „didele riziką visuomenės sveikatai ir, tam tikrais atvejais, socialinę riziką Sąjungos lygmeniu“).

IV. IŠVADA

Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija atspindi kompromisą, pasiektą Tarybos ir Europos Parlamento derybose, padedant Komisijai. Priėmus siūlomą NPM direktyvą ir siūlomą NPM reglamentą, jie pakeis dabartinę pavojingiausių naujų psichoaktyviųjų medžiagų problemos sprendimo ES lygmeniu sistemą, nustatytą Tarybos sprendimu 2005/387/TVR. Naujoji tvarka suteiks galimybę dvigubai sutrumpinti laiką, per kurį pavojingiausios naujos psichoaktyviosios medžiagos ES lygmeniu pradedamos taikyti kontrolės priemonės.